

ZUBERSKÉ NOVINY

P O D R O H Á Ľ S K Ý O B Ć A S N Í K

Ročník XVII.

Číslo 3

18. 10. 2013

Spoznávanie Liptova a Turca

Dôchodcovia pokračovali vo svojej činnosti a rozhodli sa navštíviť bližšie okolie, ktoré dostatočne nepoznáme. Začali sme prehliadkou Slovenského národného múzea v Martine, ktoré patrí k najstarším a najväčším múzeám na Slovensku. Vzniklo v roku 1893 a má rôzne zbierky vlastivedného charakteru. Spolu má asi 150 tisíc muzeálnych artefaktov. Po prehliadke Slovenského národného múzea sme sa premiestnili do múzea v prírode, do Vlkolínca. Táto dedinka so 45 pôvodnými stavbami je najzachovalejšia rezervácia ľudovej architektúry na Slovensku. Preto bola v roku 1993 zapísaná do zoznamu Svetového prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO. Už v roku 1376 je zmienka o Vlkolínci ako ulica mesta Ružomberok. Táto osada vznikla ako osada drevorubačov a uhliarov. Po turistickú prechádzku z Vlkolínca sme mali na pláne nav-

štívať Drevený artikulárny kostol v Svätom Kríži. Tento kostol patrí medzi najväčšie drevené stavby v Strednej Európe. Bol postavený v roku 1693 v Paludzi pre evanjeli-

kov Liptova. Do kostola sa vmestí 6000 návštevníkov. Aj zariadenie kostola je z tohto obdobia. Po povoleniach od Leopolda I., ktorý povoľoval výstavbu kostolov za pod-

mienok, že stavba musí byť mimo dediny, na stavbu nesmel byť použitý kameň ani železo, nesmeli mať veže ani zvony a dvere museli mať odvrátené od obce. V roku 1779 bol prestavaný Jozefom Langom, tesárom, ktorý nevedel čítať ani písať a spoliehal sa na svoje tesárske skúsenosti. Návšteva tohto kostola sa všetkým veľmi páčila. Nakoniec sme išli do múzea Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši. Spreádzala nás autorka knihy „Jánošík“ pani Ružena Antolová, ktorá vydala túto publikáciu v tomto roku. Veľmi zaujímavé boli zistenia o Jánošíkovi. Dozvedeli sme sa, že bol chytený v Klenovci na Gemeri a nie na iných miestach, ktoré sa zvyčajne udávali. Účastníkom sa táto prehliadka páčila a veríme, že tento výlet pomôže poznať Liptov a Turiec a na tieto miesta zavedú aj svoje rodiny.

Text a foto: Ján Matuš

Folklórne slávnosti mali pohodový priebeh

V poradí ďalší už 38. ročník Podroháčskych folklórnych slávností je za nami. Tohtoročným slávnostiam prišlo pekné slnečné počasie, ba priam až horúce, keď nedeľné teplo na Brestovej presahovali tridsiatku.

Obec Zuberec, ako hlavný organizátor festivalu, chce týmto poďakovať všetkým, čo sa o úspech slávností zaslúžili. Každoročná príprava festivalu nie je možná bez odvedenej obetavej práce mnohých nadšencov, organizátorov, prípravného výboru, pracovných komisií a technického personálu. Na pripravách,

organizácii či samotnom usporiadaní a celkovom priebehu sa na slávnostiach podieľalo 155 organizátorov.

Trojdnový program si pre návštevníkov pripravili mnohí účinkujúci a sólisti. Okrem domácich, či účinkujúcich zo Slovenska, sa na slávnostiach v Zuberi predstavili aj účinkujúci z Poľska, Česka a Mexika. Na tohtoročných slávnostiach sa počas troch dní vo všetkých programoch festivalu predstavilo 1565 účinkujúcich. Tešia nás mnohé pozitívne ohlasy od účinkujúcich, ktorí sa veľmi radi vracajú na podu-

jatie do Zuberca. Tí, ktorí v Zuberi účinkovali po prvýkrát, majú záujem sa vrátiť do Zuberca opäť na ďalší ročník festivalu. Aj toto svedčí o tom, že príprava festivalu, prostredie a atmosféra podujatia je pohodová.

Veľmi si ceníme a vážime podporu tradičných i nových sponzorov, ktorí svojim finančným alebo materiálnym príspevkom každoročne pomáhajú k celkovému zabezpeče-

niu slávností. Srdečne ďakujeme všetkým, čo sa každoročne svojou obetavou prácou a pomocou prichýňujú o to, že sa nám darí nielen organizačne ale aj finančne zvládnuť takéto veľmi náročné podujatie.

Všetkých Zuberčanov, návštevníkov a hostí našej obce už teraz srdečne pozývame na ďalší 39. ročník festivalu, ktorí sa bude konať 1. až 3. 8. 2014.

Pavol Šroba

Straty a nálezy

Boží svet prírody, v ktorom žijeme nás prekvapuje stránaním.

Stromy strácajú svoje listy vo vetre, aby pod ich príkryvkou prežili mnohí z ríše rastlín i zvierat.

Lúky sú ochotné stratiť kvety i trávu, aby pod pokrývkou ľadu prežili ryby.

Zvieratá strácajú farbu leta, aby prežili zimu chránené farbou prírody.

A čo človek?

Povzbudme sa ochotou prírody strácať, aby prežil človek, ľudia a celý svet.

Majme odvahu stratiť svoj povzbudivý pohľad, aby pohladil všetkých, ktorí hľadajú odvahu začať odznova.

Majme odvahu stratiť dobré slovo, pre všetkých tých, ktorí sa už chceli vzdať.

Ponúkame svoje sily všetkým, nad ktorými sa chystá zvíťaziť zúfalstvo.

Naučme sa stratiť svoj čas, aby druhého zachránil okamihom.

Ak sme ochotní stratiť svoj život, aby žila láska, zachránili sme seba, ľudí i svet; lebo len keď odovzdávame získame, keď dávame život nachádzame večnosť.

Majme odvahu strácať, aby sme v Bohu všetko získali.

Marián Dopater, farár

Prvýkrát v histórii festivalu sa v Zuberi predstavili účinkujúci z Mexika. Divákov pobavili svojimi tradičnými mexickými tancami.

Foto: Katarína Pilarčíková

Uznesenie č. 06/2013 zo zasadnutia obecného zastupiteľstva 31. 07. 2013

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO V ZUBERCI

A. Berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení obecného zastupiteľstva
2. Informácie starostu obce
3. Informácie o technicko-organizačnom zabezpečení Podroháčskych folklórnych slávností 2013 a rozdelenie úloh poslancov obecného zastupiteľstva

B. Schvaľuje

1. Program zasadnutia obecného zastupiteľstva
2. Návrhovú komisiu v zložení Mgr. Lucia Šrobová Lexmann a Rudolf Žuffa

V Zuberi, dňa 31. 7. 2013

Ing. Vladimír Šiška
starosta obce Zuberec

Uznesenie č. 07/2013 zo zasadnutia obecného zastupiteľstva 10. 10. 2013

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO V ZUBERCI

A. Berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení
2. Správu o plnení rozpočtu obce za 1. polrok 2013
3. Vyhodnotenie 38. ročníka Podroháčskych folklórnych slávností
4. Správu o činnosti Múzea oravskej dediny
5. Informácie starostu obce

B. Schvaľuje

1. Program zasadnutia obecného zastupiteľstva
2. Návrhovú komisiu v zložení Mgr. Lucia Šrobová Lexmann a Ján Jurina
3. Všeobecne záväzné nariadenie Obce Zuberec č. 04/2013, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie č. 04/2011 o výške príspevku za pobyt dieťaťa v materskej škole, na činnosť školského klubu detí a na čas-

točnú úhradu nákladov v školskej jedálni, ktorých zriaďovateľom je obec

4. Podmienky Zmluvy o budúcej zmluve o odkúpení pozemkov pre výstavbu technickej infraštruktúry pre individuálnu bytovú výstavbu lokality Hradý a Prte II a kúpnu cenu 1 €/m² za prvých 25 m² z výmery pozemku a 5 € za každý m² nad 25 m² z výmery pozemku

C. Prerokovalo

1. Protest prokurátora voči Všeobecne záväznému nariadeniu č. 1/2010 a čiastočne mu vyhovuje

V Zuberi, dňa 14. 10. 2013

Ing. Vladimír Šiška
starosta obce Zuberec

Individuálna bytová výstavba

Právoplatné územné rozhodnutia nám v lokalitách Hradý a Prte pre plánovanú individuálnu bytovú výstavbu dali povolenie na umiestnenie potrebnej infraštruktúry. Inžinierske siete v objektivej skladbe: komunikácie, plynovod, rozvody nízkeho napätia, rozvody vysokého napätia, verejné osvetlenie, vodovod, splašková kanalizácia, dažďová kanalizácia, trafostanice budú slúžiť pre napojenie 158 rodinných domov v lokalite Hradý a 73 rodinných domov v lokalite Prte. Niektorí stavebníci začali pomaly stavať. Stavebné povolenia boli vydávané až po právoplatnosti územných rozhodnutí na infraštruktúru. Stavebníci tiež museli doriešiť prevod pozemkov na seba, ich vyňatie z poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Podmienkou vydania stavebného povolenia je zmluva o budúcej zmluve na odkúpenie časti pozemku stavebníka. Situácia umiestnenia komunikácií vyžaduje súčasný pozemok pod cestou rozširovať kúpou od vlastníkov o cca 2 m. Od každého budeme kupovať časť jeho

pozemku v maximálnej šírke 1m v časti popri plánovanej ceste. V súčasnosti prebieha na Okresnom úrade v Tvrdošíne, odbore starostlivosti o životné prostredie stavebné konanie na vodovod, splaškovú kanalizáciu a dažďovú kanalizáciu. Chceme sa uchádzať o finančnú podporu z environmentálneho fondu respektíve z iných zdrojov. Na rozbiehajúcu výstavbu energetici reagovali technickým návrhom pokrytia NN sieťou. Taktiež podporíme vydanie stavebného povolenia pre energetikov na vybudovanie ich sietí. Zámery o výstavbu domov vytvárajú rozsiahlu lokalitu, ktorej zasieťovanie je náročné. Začínáme v zmysle dlhodobých známych a schválených zastavovacích štúdií v lokalitách popri zastavaných častiach obce. Postup realizácie výstavby bol prerokovaný na verejných hovoroch. Stavebníci, ktorí stavajú mimo, musia počítať s napojením svojich stavieb na potrebné siete na vlastné náklady.

Ing. Jozef Valek

Daň za psa – povinnosti majiteľov psov

Daň za psa upravuje zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov a Všeobecne záväzné nariadenie obce Zuberec č. 03/2012 o podmienkach držania a chovu psov na území obce Zuberec.

Novelizáciou zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov účinnou od 1. 12. 2012 nastali zmeny vo vyrubovaní miestnej dane za psa, dane za predajné automaty a dane za nevýherné hracie prístroje.

Predmetom dane za psa je pes starší ako 6 mesiacov chovaný fyzickou osobou alebo právnickou osobou. Daňovníkom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je vlastníkom psa alebo držiteľom psa, ak sa nedá preukázať, kto psa vlastní.

Všetci daňovníci, ktorým vznikla daňová povinnosť v roku 2013 (napr. nadobudnutím nového psa)

alebo zanikla daňová povinnosť, sú povinní podať priznanie k dani do 30 dní odo dňa vzniku alebo zániku daňovej povinnosti na príslušnom tlačíve „Priznanie k dani z nehnuteľnosti, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje“.

Tlačivo si môžete vyzdvihnúť na Obecnom úrade v Zuberi, prípadne si ho vytlačiť z internetovej stránky www.zuberec.sk alebo z internetovej stránky Ministerstva financií SR www.finance.gov.sk.

Po oznámení vzniku daňovej povinnosti obec vyrubí daň rozhodnutím. Ročná daň za psa vo výške 4 € je splatná v lehote určenej v rozhodnutí.

V tomto roku Obec Zuberec po uhradení dane za psa pridáva psom evidenčné známky psov, ktorí sú evidovaní na obecnom úrade. Upozorňujeme tých majiteľov psov, ktorí si ešte nesplnili svoje daňové povinnosti podaním daňového priznania k dani za psa, aby tak urobili podaním daňového priznania v najbližšej dobe.

Návšteva diplomatického zboru s ministrom Miroslavom Lajčákom v múzeu

V sobotu 5. októbra popoludní sme privítali veľvyslancov pôsobiacich na Slovensku, ktorí na pozvanie ministra zahraničných vecí navštívili zaujímavé miesta žilinského kraja.

K plavbe plťou a návšteve Oravského hradu bola naplánovaná aj návšteva nášho múzea. Štyridsiati veľvyslanci s manželkami, niekoľko desiatok sprievodného personálu, ako členovia ochrany verejných činiteľov, zamestnanci ministerstva, i samotný minister s manželkou dorazili k nám popoludní. Pri príchode do skanzenu sme ich privítali. Hrou na gajdy ich Viktor Janoštin previedol k pódiu na rínku, kde prebehlo oficiálne uvítanie a štvrtýdňový folklórny program oravských piesní a tancov v podaní rodiny Janoštinovej. Po tomto programe nás

pozdrali aj minister, ktorý nám odovzdal pamätný list. Nasledovala prehliadka múzea v angličtine, čo excelentne zvládla Marianna Janoštinová. V závere prehliadky sme im v kostole so sprievodom barokového organu zahráli mariánske piesne a poďakovali za návštevu. Pri bráne sme sa rozlúčili s nádejou, že veľvyslanci budú vo svojich rodných krajinách dlho v dobrom spomínať na zážitky spojené s návštevou nášho múzea, i na ich pôsobenie na Slovensku.

Richard Janoštin

Pozývame Vás na
**odpustovú slávnosť
sv. Alžbety Uhorskej,**
ktorá sa bude konať v nedeľu
**17. novembra v kostole
v Múzeu oravskej dediny**

Pozývame Vás na
**pietnu spomienku
obetí Roháčov,**

ktorá sa uskutoční dňa
27.10.2013 (nedeľa) o 11:00 hod.
na Pietnom mieste na Zverovke.

Dožinky 2013 v družobnej Gmine Otyň

Na pozvanie družobnej Gminy Otyň sa delegácia obce Zuberec zúčastnila dožinkových slávností v dňoch 7. 9. – 9. 9. 2013. Obec Zuberec zastupovali starosta obce Ing. Vladimír Šiška, poslanec Ján Jurina a pracovníci obce Jozef Fandák a Vladimír Žák.

V sobotu 7. 9. našu delegáciu v popoludňajších hodinách privítala wójt Gminy Otyň pani Teresa Kaczmarek a ďalší pracovníci obce. Po oficiálnom prijatí sme spoločne navštívili vodáreň, ktorá patrí Gmine. Ďalej nás zaujala návšteva multifunkčného ihriska v Gmine v obci Niedoradzka. Ihrisko vybudovali za pomoci eurofondov. Nachádza sa tam futbalové ihrisko s umelou trávou, tenisové a volejbalové ihrisko, šatne a bunka správcu. Nechýba ani osvetlenie ihrísk.

Zaujímali sme sa ako postupujú práce na obnove veže kostola, ktorá sa zrútila v minulom roku. Pozreli sme sa na postup prác priamo na mieste. Ako nám bolo povedané, bolo šťastím, že sa veža zrútila tak, že sa nikomu nič nestalo. Hlavný vchod do kostola bol priamo popod vežu, teraz do kostola vchádzajú bočným vchodom.

Ďalšou návštevou bola lodenica v blízkom mestečku a plavba po

Odre. Taktiež nás zaujal detský park neďaleko lodenice.

Nasledujúci deň sa o 12.00 hod. pred úradom Gminy zhromaždili dožinkový sprievod, ktorý pokračoval na svätú omšu, kde sa posvätili dožinkové vence. Po omši sa sprievod vydal ulicami Otyne a pokračoval až na ihrisko, kde pokračovali dožinkové slávnosti.

Pani Teresa Kaczmarek na úvod privítala hostí a obyvateľov gminy. Následne pokračoval program, v ktorom vystúpili hostia z družobného mesta Falkenberg z Nemcka. Zaujali nás aj tanečný súbor „Impuls“, spevácke súbory Bobrzanki a Jarzebniki. Dožinkové slávnosti pokračovali do neskorého večera.

V pondelok sme sa rozlúčili s pani wójt a pracovníkmi obce a poďakovali za starostlivosť, ktorú nám venovali.

Text a foto: Ing. Vladimír Žák

Vzácná návšteva Zuberca

Obec Zuberec poctil návštevou vzácný človek, nemecký kňaz, historik Anton Franziskus.

V čase, keď sa Zuberec vydal na prvú objaviteľskú cestu po stopách patróna našej farnosti, s cieľom dohodnúť získanie relikvií do nemeckého štátu Sársko i druhýkrát si slávnostne prevziať relikvie patróna bol správcom farnosti mesta Svätý Vendelín, po nemecky Sankt Wendel. Pri tretej návšteve Sankt Wendelu už bol na dôchodku. Avšak počas púte k svätej tunike Pána Ježiša v meste Trier bol našim sprievodcom. Teraz je na dôchodku. Žije v nemeckom meste Saarbrücken ležiacom v blízkosti hraníc s Francúzskom. Na dôchodku zastupuje kňazov na bohoslužbách, navštevuje domy dôchodcov, chorých so sviatosťami, slúži sväte omše, robí katechézu a stretáva sa s mladými ľuďmi. Roky absolvoval a dodnes absolvuje Cestu svätého Jakuba, púte s priateľmi či bývalými farníkmi z Nemcka cez Francúzsko do španielskeho katolíckeho pútnického mesta Santiago de Compostela, do katedrály s uloženými ostatkami svätého Jakuba staršieho, jedného z dvanástich apoštolov. Výborne to vymysleli, že pricestovali spoločne s pánom farárom Ludwigom Steglom, čestným občanom Zuberca i pani Elvírou statočnou oporou v životných chvíľach i pri precíznej organizácii našich zuberských zahraničných smelých podujatí.

Krátko zo spomienok

Už prvýkrát nás všetkých milo prijal a hneď na úvod zaskočil. Namiesto tradičných prijímacích oficiál sa išlo ihneď na vec. Pohotovo sa rodil zápis presného harmonogramu odovzdania relikvií farnosti Zuberec s programom, úlohami na

vybavenie potrebných náležitostí, vrátane zakúpenia vhodného relikviára pre uloženie, zapečatenie a transport skutočných relikvií svätého Vendelína. Najskôr praktické veci až potom spoločné chvíle. Prvá priekopnícka návšteva mala ohromný náboj, nevšedné chvíle radosti a šťastia, lebo sme sa zrazu skutočne ocitli na pre nás iba z počutia známych miestach pasenia stád, kaplnky a studne svätého Vendelína, miesta jeho pustovne, na ktorej po jeho smrti bola postavená nádherná bazilika jemu zasvätená. Z veľkej úcty k tomuto svätcovi postavili hrob nie v podzemí, ale priamo nad oltárom, aby každý, kto príde do tejto svätyne sa mohol pri prechádzaní poza oltár dotknúť pozostatkov tohto mimoriadne obľúbeného svätca, poklopať, poprosiť o pomoc i poďakovať za sprostredkované dary. Mesto dodnes dýcha na každom kroku svojim patrónom, podľa ktorého bolo premenované z pôvodného názvu Basonevillare. Pánom farárom i farníkmi sme boli na záver pozvaní do krčmy svätého Vendelína. Ochutnali miestne špeciality a popíjali pivo svätého Vendelína, tejto chýrnej mestskej krčmy. Zuberčania tu boli prvýkrát. Od tejto chvíle všetci vnímame nášho patróna omnoho citlivejšie a oveľa hlbšie.

Pri druhom nádhernom historikom stretnutí s početnými veriacimi zo Zuberca pán farár Franziskus spolu s jeho eminenciou, vtedajším sväticim trierskim pánom biskupom Stephanom Ackermanom odovzdal počas svätej omše v relikviári pozostatky toho veľkého svätca, ku ktorému sa konajú každoročne týždenné púte. Bola to výnimočná slávnosť. Každý z prítomných túto udalosť hlboko preží-

(Pokračovanie na 4. str.)

Na Národnom pochode za život

Aj naši veriaci sa spoločne s veriacimi z farnosti Habovka vybrali spoločným autobusom na Národný pochod za život do Košíc. A veruže prežili neopakovateľný a nezabudnuteľný deň.

O 11.00 hod. sa zúčastnili na sídlisku Furča sv. omše, ktorú celebroval otec biskup Štefan Sečka za koncelebrácie cca 38-ich kňazov a v prítomnosti obrovského davu veriacich z Lipтова a Oravy, ktorí sa ani do chrámu nezmestili. Popoludní sme sa zúčastnili pochodu. Bol to neskutočne veľký dav ľudí a hoci prví (teda čelo sprievodu) boli už v cieli, poslední len vtedy vyrážali, a predsa boli všetci spokojní, usmievaví, radostní.

Každý prišiel ukázať, že mu záleží na hodnotách rodiny darovanej Bohom a skutočne sa to vydarilo. Všetko bolo veľmi dobre zorganizované a pripravené. Kiežby i táto veľká udalosť oslovila nielen všetkých zúčastnených, ale aj politikov, ktorí svojimi rozhodnutiami môžu veľmi zmeniť budúcnosť rodín a pravých hodnôt v našej krajine.

No a cestou domov sme sa ešte zastavili v Prešove v gréckokatolíckom Chráme sv. Jána Krstiteľa, aby sme si uctili kópiu Turínskeho plátna, relikviu Sv. križa a tiež telesné pozostatky blahoslavených otcov biskupov: Hopka a Gojdiča.

Text a foto: Sestra Mária

Vzácná návšteva Zuberca

(Dokončenie z 3. str.)

val. Boli to chvíle neopakovateľné a uložili sa hlboko do srdca. Vtedy zuberskí farníci navštívili aj mestečko Tholey. Mnísi z neďalekého benediktínskeho opátstva požiadali Vendelína, aby sa stal ich predstaviteľom, opäť. V tomto kláštore Vendelín aj zomrel, ale Božím riadením bol pochovaný v meste a na mieste, kde skoro celý život pôsobil.

Tretíkrát po sebe prijal pán farár Franziskus Zuberčanov už ako veľkých priateľov počas púte k svätej tunike Pána Ježiša v meste Trevír /Trier/ a celý deň sprevádzal po tomto nádhernom bývalom druhom najväčšom cisárskom meste rímskej ríše. Bola to symbolika od organizátorov tejto ojedinelej púte, prvej v tomto treťom tisícročí. Robil to z veľkej lásky a tisova niektorí z pútnikov toľko postihali ako Zuberčania. Triersky svätici biskup Stephan Ackermann sa medzitým stal riadnym biskupom a na našu počesť sme mali rezervované čestné miesta na sedenie úplne vpredu pri hlavnom oltári počas bohoslužby. Dojímavá zaznela privítanie v katedrále pred vystavenou tunikou. Najskôr osobne pozdravil a privítal pútnikov z celého sveta a osobne pozdravil a privítal nás zo Slovenska. Hralo to veľmi. Bolo to nádherné ako aj i následné spoločné popoludňajšie stretnutie s nami v mládežníckom kempe púte.

Tam, kde je svätý Vendelín, všetci sme doma

Jeho prvý dotyk so Zubercom po zvítaní sa s našim správcom farnosti, pánom farárom Mariánom Dopaterom, patrili dominantu Zuberca, zuberskému kostolu, osobitne centrálnemu bodu našej svätyně, presbytériu nášho kostola so sochou patróna našej farnosti pod ktorou na viditeľnom mieste v relikviári sú uložené telesné pozostatky svätého Vendelína. Prvé slová po poklone sviatosti oltárnej a pohľade na nášho patróna boli: Tam, kde je svätý Vendelín sme všetci doma!

Odnášam si krásne zážitky

Od prvého okamihu bol rovnako veľmi milo prijatý všetkými a živo sa zaujímal o všetko. Spoločná večera s pánom starostom a veriacimi zo Zuberca bola v reštaurácii Koliba JOSU. Jedlo vybral pre všetkých, porozprával hlbšie zo života svätého Vendelína, o sebe, o kraji v ktorom pôsobil a žije, o jeho rozsiahlej pastierskej práci, mnohých realizovaných stavbách pre cirkevné spoločnosti, rekonštrukciách a renováciách všade, kde pôsobil. V Kolibe JOSU sa dobre cítil a bavil, pospomínal na chvíle trojnásobných stretnutí v Nemecku.

Povedal si, že keď bude na dôchodku, splní všetky nesplnené prísluby a vyberie sa na Slovensko. Všetci spoločne navštívili Roháče. Zastavili sa v Penzióne Šindľovec. Pani vedúca Ing. Mária Daňová privítala pána farára krásne po francúzsky a porozprávala sa s ním. Cesnaková polievka chutila znamenite. Kuchárky sa osobne poznajú s pánom farárom Stegлом a pani Elvírou z ich vyššie štyridsaťročných potuliek Roháčmi a tak všetkým priniesli ako bonus kávu s čerstvo voňajúcimi hafiromými koláčmi. Múzeum oravskej dediny bolo ďalšou zástavkou vzácnnej návštevy z Nemecka. Bolo očarujúce a navyše si hostia pochutnali na vynikajúcich bryndzových haluškách v kolibe pred múzeom, ktoré ako prekvapenie pre pána farára Franziskusa chceli pripraviť jeho nemeckí spoločníci. Bryndzu jedol prvýkrát v živote. A keď chcel preklad do nemeckého jazyka upozornili sme ho, že nemčina nemá v slovej zásobe tento slovný ekvivalent a musí sa to prekladať iba opisne. Nechcel tomu uveriť. Pozrel si i Chočské pohorie a navštívil dedinu susedného Liptova Huty a Malé Borové. Smäd zahnal v Kolibe Holica nad Hutami. Zamieril s členmi Horského služby aj na Liptov do Demänovskej jaskyne Slobody a do Jasnej. Tento podzemný svet prírodnej krásy si vychutnal aj vyfotografoval. Všetci spoločne si prezreli Oravský hrad i okolie Oravskej priehrady. Pán farár chcel vyplniť aj sľub návštevy ďalším Slovákom, ktorým farnosť Sankt Wendel darovala relikvie svätého Vendelína. Zamieril do benediktínskeho kláštora v Hronskom Beňadiku. Tu sa stretol vtedajší pán farár Jozef Gajdoš i farníci z obce Dvorany nad Nitrou z okresu Topoľčany, ktorí si ešte dva roky pred nami prevzali v Sankt Wendeli pozostatky svätého Vendelína patróna do ich filiálneho kostolíka. Zaujímavé a milé stretnutie bolo podčiarknuté jedinečným miestom historického benediktínskeho kláštora, v ktorom sa práve konal organový koncert. V podvečer ešte stihol navštíviť rodinu Mariána Hagaru v Kozárovciach v okrese Levice. Tu ochutnal hrozno slovenských odrôd i slovenské muškátové biele víno. Keďže jeho rodina v Nemecku má dve pálenice na výrobu alkoholu a víne pivnice, je z neho výborný odborník na ochutnávky. Víno mu veľmi chutilo a v sivej pohode sme upokoľovali na aute späť do Zuberca.

Dva večere po svätej omši strávil s chlapmi zo Zuberca. Raz po svätej omši sme zamierili do Oravskej izby. Tu sa uskutočnila porada o svätom Vendelínovi, o živote na Slovensku v Nemecku a mnohých iných témach zo života. Pán farár bol konfrontovaný životom viery na Slovensku i západnom svete. Odkryl z kútka srdca všetko z obrovského náročnosti kňazského

ho povolania v západných cirkevných kultúrach. Bol to veľmi poučný i zábavný spoločný večer pre všetkých. No a ako by to bolo, aby sa jeho návšteve neurobila poriadna rozlúčka. Bol na to dôvod, lebo všetkým, s ktorými sa stretol počas jeho bohatého programu daroval fľašku buď kvalitného kabinetného vína z rodinnej vinice, alebo fľašku kvalitnej pálenky. A tak sme urobili z jeho darov v Zuberi ochutnávku slávneho Moselského vína a pálenky. Všetko nám to až tak nešlo, ako podľa scenára vychýrených moselských pivníc. Najprv sa trhal jemný korok zo špuntov. Potom sme nalieli po oravsky zo srdca plné poháre tohto jedinečného moku. A čo bolo najhroznejšie, ako správni chlapi z hôr vypili sme svorne po zubersky toto vzácné osemročné kabinetné víno s veľkou chuťou tak rýchlo, ako malinovku od smädu. Jednoducho nám veľmi chutilo, zatiaľ čo pán farár Franziskus najprv začal zisťovať, aké senzorické zážitky víno v tomto veku vyvolá. Víno si roztáčať ako olej po obvodoch pohára, pozoroval ako sa zmenil jeho farebný vzhľad od mladosti, ďalej čuchom zisťoval jeho vôňu. Objavil miešajúce sa vône ovocných, kvetinových i minerálnu. Potom si dal trochu na jazyk a posudzoval chuť. Ako sám povedal. Podľa obsahu kyselín, cukrov, alkoholu, trieslovín sa dostaví chuť vína a jeho zrelosť.

Zatiaľ čo on sa stále oddával degustáčnym vnemom, my sme už nalievali opäť ďalší kopcovitý pohár. Vtedy už zareagoval, a patrične nás horalov usmernil ako pravý odborník. Nalieva sa iba do tretiny pohára. Pohár vína sa vychutnáva pol hodiny. Pre tých, ktorí vypili pohárik kvalitnej pálenky na šup pripomenul, že takýto pohárik sa pije a vychutnáva celú hodinu. Ktorýsi z chlapov len tak potichu utrúsil poznámku, že na Slovensku za ten čas aj vytriezvieme. A tak záver bol nie len veselý, dojemný ale aj poučný.

Zaslúžite si uznanie i obdiv

Pán farár sa netajil nadšením z vnútornej nádhery nášho zuberského kostola, zbožnosti ľudí žijúcich v obci, príkladnej čistoty, peknej kvetinovej výzdoby, vzorne udržiavanému vonkajšiemu prostrediu kostola, z početných návštev bohoslužieb, krásnej prírody a z milých ľudí v Zuberi ku ktorým, ak mu zdravie dopraje sa určite vráti. Zo svojej zaujímavej cesty na Slovensku už napísal a zaslal list farnosti Sankt Wendel aj s pozdravmi od nášho duchovného správcu a všetkých, ktorým pútnické mesto Sankt Wendel i s našim patrónom prirástlo k srdcu.

Štefan Škerda

Novinári z Ukrajiny spoznávali Zuberec

V rámci infocesty, ktorú organizovala Krajská organizácia cestovného ruchu Žilinský turistický kraj Zuberec a Roháče navštívili novinári z ukrajinskej oblasti Krivoj Rog. Po prehliadke Oravského hradu prišli v popoludňajších hodinách do Zuberca. Predstavili sme im našu obec, lyžiarske strediská, možnosti ubytovania, stravovania a doplnkové služby. Novinári sa zaujímali najmä o možnosti zjazdového lyžovania a turistiky. Navštívili sme Ťatliakove pleso a so záujmom si prezreli Múzeum oravskej dediny na Brestovej. Hostia ochutnali náš tradičný nápoj „Hafirovica“. Potencionálni návštevníci z Ukrajiny radi cestujú na Slovensko, pretože sa vedľa pomerne dobre dorozumieť. Dúfame, že táto infocesta bude pre nás všetkých prínosom.

Text a foto: Z. Pilarčíková

Leto 2013 v Múzeu oravskej dediny

Tak slnečné a teplé prázdniny sme dávno nezažili a pekné počasie lákalo turistov aj do skanzenu. Programová ponuka múzea bola aj v tomto roku bohatá a tak sa v spomienkach vraciame k chvíľam, ktoré sme počas tohto leta v múzeu zažili.

Turistov každoročne lákajú pravidelné programy, ktoré pripravujeme každú stredu o 14.00 hod. s názvom Ozveny tradícií. V Ozvenách predstavujeme hudobné nástroje, piesne, hudbu, tance a ľudový odev Oravcov. V tomto roku sme získali do zbierok múzea aj súčasti žaškovského odevu a tak v expozícii i pri programoch môžeme predstaviť krásu dolnooravských krojov.

Pravidelne počas nedelí od 11.00 do 16.00 hod. k nám prichádzali remeselníci ako hrnčiar, drotár, drevár, výrobca voskových sviec a ďalší. Počas troch nedelí prebehli na scéne aj rozprávkové divadelné predstavenia občianskeho združenia STOPKA.

Z grantového programu nadácie SPP sme získali finančné prostriedky, z ktorých sme financovali cyklus dvoch remeselných nedelí. V polovici júla to bola Remeselná nedeľa a na koncom augusta Plátenná nedeľa. Počas „Remeselnej“ sa konala sv.

omša v kostole, koncert žiakov ZUŠ z M. P. Bohúňa z D. Kubína a v scénickom programe sme predstavili osobitosti oravských hudobných nástrojov. Pri tom sme spomínali aj na Zuberčana Františka Fileka, ktorý vyrábala píšťaly koncovky a dvojčky. Z ostatných nástrojov to boli záružské zvonce, podbabohorské gajdy a goralské zlobcoky. Táto nedeľa bola aj vyvrcholením týždňovej tvorivej dielne pripravenej Oravským kultúrnym strediskom, na ktorej si účastníci, za pomoci inštruktorov vyrábali píšťaly podľa Filekovho vzoru. Ďalší sa venovali výrobe zlobcokov podľa inštrukcií Jána Foltiščíka, ktorý potom v nedeľnom folklórnom programe predstavil zvláštnosti a zaujímavosti výroby tohto nástroja. Plátenná nedeľa sa niesla v duchu spracovania ľanu a výroby plátna a súkna. Na scéne sme popri piesňach a tancoch predstavili osobitosti odevov Oravcov, predviedli sme ukážky hľadania plát-

na v mangli z Veličnej a ženy zo Zuberca predviedli bielenie plátna a pranie na potoku. Obe nedele navštívilo okolo 1600 návštevníkov.

Veľa času nám každoročne zaberie príprava PFS. Okrem montáže pódii, predajných stánkov, prípravy jarmoku a výzdoby areálu realizujeme výstavy v objekte z Dolnej Lehoty. V tomto roku sme v spolupráci s českými partnermi pripravili výstavu Bratři Čapkové na Oravě. Cieľom výstavy bolo predstaviť dobové fotografie, články a inšpirácie, ktoré odzrkadľujú vzťah týchto významných osobností českej kultúry k Orave. Výstava potrvá do konca roka.

Na sklonku leta sme realizovali niekoľko podujatí pre občianske združenia, školy a firmy.

Za zmienku stojí aj podujatie, ktoré sa koná v polovici septembra. Jedná sa o gajdošský festival Gajdovačka, ktorého súčasťou je aj sobotňajší koncert gajdošov zo Slovenska, Čiech a Poľska.

Letnú sezónu každoročne dopĺňa pestovanie tradičných plodín a chov hospodárskych zvierat. Aj v tomto roku sme dopestovali zemiaky, ikricu, ľan, proso, bôb a mnoho ďalších odrôd. Hneď pri bráne vítali návštevníkov intenzívnym gáganím husi a sliepky utekali k plotu a čakali na aktívnych kŕmčov. Čap i baran uchvacovali svojimi rohmi a kozy boli schopné ochutnať aj odevy hostí.

Letnou spomienkou sme sa vrátili do letných slnečných dní a niektorým aktivitám MOD. Postupne sa pri-

Jednalo sa o „na mieru šité“ programy zamerané pre určité skupiny ľudí, ktorým sme pripravovali remeselné a folklórne predstavenia. Zaujímavý projekt „Cesta chleba“ sme realizovali pre občianske združenie Kvapka z Trstenej. Pri tomto podujatí sme siali, kosili a mľátili obilie a deti si mohli vyskúšať mletie múky a miesenie cesta.

pravujeme na zimnú sezónu a dofa- hujeme najmä práce v údržbe objek- tov.

Chcem touto cestou poďakovať všetkým priaznivcom múzea, no hlavne zamestnancom za vykonanú prácu v celkom úspešnej múzejnej se- zóne roku 2013.

Text a foto: Richard Janoštin

Literárno-dejepisná exkurzia v Martine

Vo štvrtok 3. októbra 2013 boli naši deviatci na literárno-dejepisnej exkurzii v Martine, ktorý bol v 19. storočí významným strediskom slovenskej kultúry. Ako prvé navštívili Národný cintorín, ktorý je miestom posledného odpočinku mnohých veľkých osobností slovenského života. Následne navštívili budovu Matice slovenskej, odkiaľ ich ochotná sprievodkyňa previedla cez Memorandové námestie a ďalej uličkami mesta až k Domu J. C. Hronského so stálou expozíciou venovanou jeho životu a dielu. Výklad a spestrený spôsob podania informácií v tomto dome bol pre žiakov veľmi obohacujúci. Jozefa Čigera Hronského dosiaľ vnímali skôr ako vynikajúceho spisovateľa, no teraz si rozšírili obzor poznania o skutočnosti, že bol aj správcom Matice slovenskej a naj-

významnejším matičným manažérom v nejších dejinách. Ďalej bol zakladateľom Zahraničnej Matice slovenskej a mal veľké výtvarné nadanie.

Odtiaľ sa žiaci presunuli do Slovenského národného múzea a cestou si obzreli budovu Národnej knižnice, ktorá je momentálne v rekonštrukcii. Národné múzeum uchováva viac ako 100 000 zbierkových predmetov z oblasti etnografie a 31 000 z oblasti ostatných spoločenskovedných odborov. Dokumentuje tradičné ľudové hospodárstvo, výrobu, remeslá a odievanie. Na druhom poschodí bol aj rozchod a žiakom vyhovovalo, že si každý mohol popozerať to, čo ho najviac zaujalo. Čas exkurzie bol využitý naozaj naplno a žiaci sa vrátili domov skutočne obohatení.

Text a foto: Sestra Mária

Začiatok školského roka v MŠ

Koniec letných prázdnin sa nezadržateľne približil a po dvoch mesiacoch plných pohody, slnka a nových zážitkov sme sa opäť stretli v materskej škole. Tí, ktorí do materskej školy chodili, sa vrátili k svojim kamarátom, hračkám, učiteľkám. No veľa detí a rodičov k nám zavítali po prvýkrát. Prvé dni neboli pre nich ľahké. Rodičovskú starostlivosť nahradila pani učiteľka, ktorá sa snaží v materskej škole spríjemniť dieťaťu čas čakania na rodičov. Popri tom dieťa získava nové poznatky, nadobúda nové vedomosti, a potrebné kompetencie.

Po úvodných uplakaných dňoch počul v MŠ už len smiech, spev a radostný džavot detí. Celý personál materskej školy sa snažil ro-

biť všetko preto, aby vstup do MŠ nebol pre deti taký ťažký.

V školskom roku 2013/2014 navštevuje MŠ 72 detí, z nich je 32 predškolákov. Deti sú rozdelené do troch vekovo zmiešaných tried.

I. trieda – Slniečka – 22 detí, p. uč. Majerčáková K., Bc. Ištoková E.

II. trieda – Včielky – 25 detí, p. uč. Šrobová M., Mgr. Klúčáková N.

III. trieda – Motýliky – 25 detí, p. uč. Tunáková Z., Mgr. Šišková K.

O čistotu a hygienu sa starajú pani školníčka Tarajová M., a pani upratovačka P. Vidiečanová.

Všetci sme zvedaví, čo nám nový školský rok priniesie. Úprimne si všetci želáme, aby všetky naše deti prežili v materskej škole len tie najkrajšie chvíle a ich rodičia boli spokojní s našou prácou.

Motýliky v Oravskom Bielom Potoku

Oravský Biely Potok ožil v dňoch 23.– 27. 9. 2013 zvukom dlát a brúsok. Ani nestále počasie nás v piatok 27. 9. 2013 neodradilo navštíviť kamenársky plenér, kde si deti na vlastné oči pozreli ťažkú prácu kamenárov.

Prechádzkou po dedine sme obdivovali úrodu v záhradkách a spoznávali rôzne zákutia. Navštívili sme kostol, zvieraciu oboru, kde sme nakrmili divé svine a nezabudli sme ani na deti v materskej škole. Deti sa spolu hrali v triede aj na školskom dvore, kde sme si po-

chutnali na jablkách, hruškách a slivkách. Deťom z Oravského Bieleného Potoka sme priniesli malé darčeky na pamiatku a pozvali sme ich na návštevu k nám.

Ďakujeme rodičom Edka Šišku za sponzorovanie cesty do Oravského Bieleného Potoka.

Na Kalvárii

Prekrásne jesenné počasie sme využili na prechádzku na Krížovú cestu v Zuberci. Počas výstupu sme pozorovali okolitú prírodu a oddychovali pri kapinkách. Postupne sme sa dostali až na vrch Kalvárie. Z Kýchere sme mali nádherné výhľady na Zuberec, ktoré si deti odfotili.

Tvorivé stretnutia detských divadelníkov

Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne každoročne organizuje letnú tvorivú dielňu detskej dramatickej tvorivosti DIVADELNÉ PRÁZDNINY, ktorá sa toto leto konala 14. až 17. augusta 2013 v priestoroch Turistickej ubytovne Janovky v Zuberci.

Tvorivé stretnutie bolo určené vedúcim a členom detských divadelných súborov z Oravy, ktorí majú záujem o detské divadlo. S deťmi a ich vedúcimi pracovali Renáta Jurčová a Štefan Jurča, odborní lektori z Levíc, ktorí majú dlhoročné skúsenosti v oblasti detskej tvorivej dramatiky na Slo-

vensku. Počas slnečných letných dní v Zuberci desať divadelníkov malo možnosť zdokonaľiť sa v oblasti dramaturgického, réžijného, scénografického spracovania rozprávkového príbehu o Alici v krajine zázrakov.

Mária Janotíková

U prvákov v základnej škole

V piatok 4.10.2013 sme zavítali na návštevu do základnej školy. Navštívili sme prvákov, ktorí sa usilovne učili slabiky. Po srdečnom zvítaní si predškoláci vyskúšali sedenie v prváčkových laviciach, navštívili sme pani kuchárky v kuchy-

ni, jedáleň a telocvičňu, kde práve cvičili tretiaci.

Pozreli sme si ihriská, bežeckú dráhu a okolie základnej školy. Už teraz sa tešíme na ďalšie stretnutie s prvákmi u nás v materskej škole.

Pripravila Mgr. Kamila Šišková

Uplynulý školský rok bol úspešný

Záverom školského roka 2012/13 sme sa rozlúčili s 23 úspešnými deviatakmi, ktorí absolvovali základné vzdelanie a 93 % z nich začína študovať na stredných školách s maturitou. Výborným výsledkom sa zapísali v Testovaní 9 z matematiky 72,83 % (SR – 60,01), zo slovenského jazyka 71,30 (SR – 67,51). Z 311 žiakov prospelo s vyznamenaním 145. Najlepší prospech dosiahol VI. A trieda – 1,43.

Zameranie školy sme naplňovali v komunikačných zručnostiach – cudzích jazykov sme odučili na obidvoch stupňoch 84 hodín týždenne a to AJ, NJ a RJ. Skupiny sme naplňovali podľa možností do počtu 17 žiakov. Na druhom stupni žiaci v prvom cudzom jazyku vytvárali portfólio a projekty. Vo vyučovaní informatiky sme sa od druhého ročníka zameriavali na rozvíjanie digitálnych zručností žiakov. Počas roka prebiehali v rámci predmetov,

resp. prierezových tém rôzne školské projekty ako Púť sv. Cyrila a Metoda v našej škole (november-apríl), Pátranie po predkoch (deje-pis), Ako išiel Zuberec na vandrovku (lit. súťaž), Ibobor, Vševedko, Maksík a ďalšie. Podporujeme čitateľské aktivity žiakov, rozširujeme zbierku školskej knižnice a počas roka sme zaznamenali asi 1000 vypožičaných kníh pre deti z našej knižnice.

Environmentálnu výchovu sme realizovali v rámci prierezových tém, ale aj ako školské aktivity a súťaže – Eko deň, Deň Európy v škole, Sadenie stromov Slovenska, Čistenie potokov apod.

Zdravý životný štýl a športové zameranie sme realizovali bohatým športovým programom a športovými súťažami v škole, v okresných, krajských kolách, ale aj celoslovenských súťažiach. Je to najmä druhé miesto vo florbale žiakov, a jedno

druhé a dve tretie miesta v atletike na celoslovenskej úrovni. Na športové aktivity nám pribudla bežecká dráha a doskočisko s umelým povrchom. Počas roka sme absolvovali štyri výchovné koncerty, prednášky v rámci prevencie závislostí. Zapoili sme sa do projektu Správaj sa normálne, Ovocie v školách, mali sme Týždeň zdravej kuchyne v ŠJ. Veľkú pozornosť venujeme spoznávaní okolia, hlavne turistických možností v Roháčoch tak, aby počas školskej dochádzky každý žiak prešiel a spoznal aspoň deväť zaujímavých turistických trás Západných Tatier.

Estetické vnímanie a podpora tvorivosti – mali sme školské prehliadky tvorivosti, koncerty, výzdoby, návštevy galérií, výstav a tvorba estetického prostredia v škole, naštudovanie bábkových divadiel žiakmi v rámci dramatickej výchovy. Nakolko sa snažíme byť

školou, ktorá má podporovať a rozvíjať talent, deti majú možnosť navštevovať záujmové krúžky, ktorých počet bol 14 a navštevovať pobočku ZUŠ kde výtvarný a hudobný odbor navštevovalo 114 žiakov.

Naši žiaci boli úspešní aj v olympiádach z rôznych predmetov, speváckych a recitačných súťažiach, ich výsledky vždy uverejňujeme na stránke školy a samozrejme aj našu rôznorodú činnosť v škole. Aj náš školský vzdelávací program má zameranie a ciele, ktoré rozvíjajú kľúčové kompetencie žiakov k tomu, aby sa čo najlepšie uplatnili v spoločnosti.

Celá naša činnosť, výsledky žiakov a samozrejme výsledky edukácie sú aj vďaka výbornému kolektívu učiteľov, ktorému veľmi záleží na každom žiakovi a dobrom mene školy.

Mgr. Marta Šimičáková

Pre rodičov

Začiatok jesene v nás evokuje spomienky na školu, lebo početná skupina obyvateľstva je priamo zapojená do výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom svojich detí. Téma školstva je častou témou v médiách, kde sú informácie často skreslené. Máme za sebou päť rokov reformy vzdelávacieho systému v našom školstve, ktorá vychádzala z Národného programu výchovy a vzdelávania v SR „Milénium“. Jeho zámery a ciele formulovali odborníci už pred dvadsiatimi rokmi tak, aby zodpovedali podmienkam a požiadavkám nového tisícročia. Každá zmena, najmä rýchla a nepripravená, prináša veľa nedostatkov. S tými zápasia školy či už základné, alebo stredné priamo v praxi so žiakmi. To, čo je na papieru sa v praxi realizuje pomalšie a ťažšie.

Popri plnení všetkých zámerov, cieľov a programov sa učiteľ často zamýšľa nad tým, že v minulosti osvojené vedomosti u žiakov boli trvácnejšie, napriek jednoduchším učebniciam. Žiaci boli pokojnejší, úctivejší k autoritám i k rodičom. Viac si vážili bežné veci, ale aj jeden druhého. Spoločnosť, v ktorej žijeme má množstvo nástrah, ktorými ovplyvňuje mládež pozitívne, ale aj negatívne. Podliehajú mnohým zdravotným a spoločnostným škodlivým patológiám. No je správne vyhovárať sa za tieto nedostatky na školu

a spoločnosť? Najdôležitejším prvkom vo výchove tradične zostáva rodina. Tam sa dieťa začína formovať, tam sa upevňujú hodnoty, tam sa usmerňuje jeho príprava na profesionálny život. Na výchovu v rodine neexistuje žiadna škola, len odborné články a teórie. Na čo sa však môžeme pokojne spoľahnúť, sú tradičné výchovné postupy v rodinách v minulosti – poslušnosť, práca, úcta k ľuďom, zodpovednosť. Niekoľko hodnôt, ktoré sa dnes často nahrádzajú zabezpečením materiálneho nadbytku, splnením každého prania dieťaťa aj bez zásluh.

Nie, všetko nie je ani biele, ani čierne. Aj naše školské deti nás tešia, milo prekvapia, máme radosť z ich úspechov. No netajíme ani to, že do školy prídu nevyspaté, lebo sú dlho do noci pri televízore, alebo pri počítači. V neskorých večerných hodinách sa túlajú po dedine a reštauračných zariadeniach. Vieme čo všetko tam robia a sledujú? Nechýbajú rodičom?

Žiadna zmena v školstve, učebnice, informačné technológie nenahradia najdôležitejší článok a to rodičov. Je preto dôležité, aby sa rodičia neustále zaujímal o svoje dieťa, boli s ním vždy a všade – všetkým nám predsa ide aj o našu budúcnosť.

Mgr. Marta Šimičáková

Foto: archív ZŠ

Noc výskumníkov

V piatok 27. septembra sa naši žiáci zúčastnili 7. ročníka festivalu NOC VÝSKUMNÍKOV. Podujatie sa konalo v Europa shopping centre v Banskej Bystrici a vo Hvezdárni na Vartovke. Na zaujímavý geologickej prednáške s názvom Zem žije – sopky, zemetrasenia, tsunami sme sa dozvedeli napr., že Zem je stále sa vyvíjajúca „živá planéta“, že New York sa vzdáľuje od Londýna každý rok o cca 2 až 4 cm, ako sa robia vrtý do Zeme alebo ako sa vyparili ľudia v Pompejách. Program pokračoval našou účasťou vo vedeckých stánkoch, ktorých inšpiratívne názvy hovoria za všetko: napr.

Elektrochemické pele mele, Elektromagnetické eldorado, Chyť si blesk, Odkrývanie života v kameň, Otestuj zmysly robota alebo Skrytá matematika.

Popoludní sme sa príjemnou prechádzkou lesom presunuli do Hvezdárne na Vartovke, kde nás už čakali astronómovia, ktorí si pre nás pripravili prezentáciu, súťaž o pohľadnicu a nálepky, pozorovanie snečných škvrn astronomickým ďalekohľadom i výstup na vyhliadkovú vežu. Domov sme sa vracali plní zážitkov, skúseností, nových poznatkov a nadšenia z objavovania nášho krásneho sveta.

Mgr. Silvia Smutná

Hasičská súťaž O pohár starostu obce Zuberec

V nedeľu 11. augusta zorganizovali hasiči zo Zuberca v spolupráci s Obecným úradom v Zuberi v poradí už šiesty ročník súťaže hasičských družstiev O pohár starostu obce Zuberec. Divákovi i hasičom prišlo príjemné letné počasie, ktoré sa podpísalo aj pod celkom zaujímavé časy viacerých hasičských družstiev.

náročnejšia, keďže súťažili len v jednom kole, a teda hasiči museli ísť na istotu s vedomím, že pred sebou už nemajú 2. kolo, v ktorom si svoje časy môžu polepšiť.

Hasičom zo Zuberca sa viedlo veľmi dobre, keď hneď v prvom súťažnom útoku, ktorý mohli diváci zhladiť, dosiahli čas 15.13 s., ktorý už do konca súťaže nik nepre-

rej súťažili 3 ženské družstvá. Ženy zo Štefanova si odniesli prvé miesto, na druhom mieste sa umiestnili hasičky z Opatovej a na treťom mieste hasičky z Oravskej Jasenice.

Pri takýchto hraničných časoch hasičských útokov už naozaj ide len o stotiny sekundy. Často krát v snahe hasičských družstiev o čo najlepší čas strojníci viackrát s naberaním vody predbehnú celý hasičský útok, a tak zostreknutie terčov potom býva ťažšie, keďže hadicové vedenie nie je rozbalené na celú dĺžku trate a následné dotiahnutie hadíc naplnených vodou k terčom je takmer nemožné. Avšak keďže ide o súťaž, vyhráva vždy ten s najlepším časom.

V závere súťaží ešte medzi sebou súperili dva kolektívy mladých hasičov zo Zuberca a Čimhovej. Naši mládežníci s časom 23.35 s. predbehli mladých hasičov z Čimhovej, a tak si odniesli prvé miesto. Mladí hasiči mali súťažiť o to ťažšie, že nesúperili na krátku detskú trať

s 10 metrovými hadicami, ale na riadnu trať ako pre dospelých hasičov s použitím 20 metrových hadíc na postavenie dopravného vedenia.

Pri tomto nedeľnom súťažení v Zuberi musíme spomenúť aj súťaž, ktorá predchádzala samotnému súťaženiu o pohár starostu obce Zuberec. V Zuberi sa konalo aj VI. kolo hornooravskej hasičskej ligy. Výsledky pre našich hasičov boli na domácej pôde vynikajúce, keď si doma vybojovali prvé miesto s časom 15.01 sekundy.

Pri tejto príležitosti sa chcem opäť poďakovať všetkým členom dobrovoľného hasičského zboru zo Zuberca za ich ochotu a záujem sa do týchto súťaží zapojiť a nielen to, ale hlavne za ochotu a pomoc pri ich činnosti v hasičskom zbore, ktorú vykonávajú. Do ďalších ročníkov súťaží im prajem veľa dobrých športových výkonov a zážitkov, aby úsilie ktoré na tieto súťaže vynakladajú dosiahlo čo najlepší očakávaný výsledok.

Pavol Šroba

Družstvo zuberských hasičov v útoku na domácej pôde, kde získali dve prvé miesta.
Foto: Katarína Pilarčíková

V tejto pohárovej súťaži sa súperilo v 3 rôznych kategóriách. Prvou kategóriou boli muži, ktorých medzi sebou súperilo 10 družstiev. 3 ženské družstvá tvorili druhú kategóriu a poslednou tretou kategóriou boli 2 kolektívy mladých hasičov.

Jedinou súťažnou disciplínou vo všetkých kategóriách bolo jedno kolo hasičského útoku s vodou, z ktorého sa určil víťaz podľa dosiahnutých časov. Oproti minulému roku bola táto súťaž pre hasičov

konala, a tak hasiči zo Zuberca si doma ponechali víťazný pohár starostu obce Zuberec. Na druhom mieste skončili hasiči z Vavrečky s časom 15.92 s. a na treťom mieste hasiči zo Štefanova s časom 16.66 s.. Počas súťaže sa v Zuberi predstavili aj hasiči z poľskej obce Mogiľany, s ktorou zuberskí hasiči nadviazali vzájomné kontakty a spoluprácu.

Ďalšou súťažnou kategóriou počas súťaže O pohár starostu obce Zuberec bola kategória žien, v kto-

Zuberskí hasiči na súťažiach

Aj tento rok bol pre hasičov bohatý na rôzne hasičské súťaže, či už to boli okresné, pohárové či ligové súťaže. Hneď v úvode sezóny sme sa zúčastnili okresnej súťaže v Liesku, odkiaľ sme si priniesli krásne 2. miesto.

Ako každý rok sme sa zúčastnili už v poradí šiesteho ročníka Hornooravskej hasičskej ligy. Zuberskí hasiči súťažili s jedným družstvom. Výkony neboli vždy podľa našich predstáv, ale aj napriek tomu sme v celkovom hodnotení skončili na peknom 5. mieste s počtom

získaných bodov 111. Na víťaza tohtoročnej ligy, ktorý získal celkovo 119 bodov, nám chýbalo 8 bodov.

Prvú súťaž sme odštartovali v Trstenej, potom to boli súťaže v Čimhovej, Oravskej Jasenici, Vasilove, nočná súťaž vo Vavrečke. Z Vavrečky sme sa hneď na druhý deň presunuli na domácu pôdu. V Zuberi nám to konečne vyšlo, doma sme vyhrali všetko čo sa dalo. Ďalší víkend sme pokračovali na súťažiach v Suchoj hore a v Štefanove. Finále ligy, ako každý rok tak aj tento, bolo v Liesku. Tu sa nám podarilo opäť vybojovať krásne 1. miesto.

Záver našej sezóny patril súťaži s historickou striekačkou PS 8 v Opatovej nad Váhom, kde sa nám podarilo obhájiť 2. miesto.

Naši najmenší – plameňáci sa zúčastnili ďalšej veľmi peknej súťaže, a to jesenného kola hry Plameň, ktorá sa konala 14. 9. v Oravskej Lesnej. Za veľmi pekného počasia sa stretlo viac ako 20 detských družstiev z okresov Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín. Súťažilo sa v troch disciplínach a to v štafetovom behu, požiarom útoku s vodou a útoku CTIF. Umiestnili sa na peknom 10. mieste. Chceme poznamenať, že ich výkon na súťaži bol pekný, keďže družstvo chlapcov súťažilo v tomto zložení prvý krát.

Ďalšej súťaže sa plameňáci zúčastnili 15. 9. v Trstenej, kde súťažili v požiarom útoku s vodou. Naším chlapcom a aj dievčatám sa podarilo vybojovať 4. a 5. miesto.

M.U., P.V., M.M.

Kolektív mladých zuberských hasičov v sprievode starších hasičov

Foto: archív DHZ

Osudy organizácie dôchodcov v Zuberco

Prierez jej doterajšou históriou

Pri príležitosti októbra – Mesiac úcty k starým ľuďom je vhodné pripomínať na osudy našej organizácie dôchodcov.

Pred vyše dvadsiatimi rokmi bola v Zuberco založená Miestna organizácia Jednoty dôchodcov na Slovensku, ako druhá organizácia, popri Dolnom Kubíne na Orave. Miestna organizácia hneď od začiatku začala vyvíjať rozsiahlu činnosť. Organizovala stretnutia dôchodcov, posedenia so občerstvením, členské schôdze, na ktorých sa riešila problematika dôchodcov a poriadala zájazdy dôchodcov. Zuberskí dôchodcovia navštívili vodné diela na Dunaji, Bratislavu, mariánsku svätyňu v Šaštíne, mohly generála Štefánika na Bradle, banské múzeum a kalváriu v Banskej Štiavnici, kaštieľ vo Svätom Antone, Staré Hory s impozantnou sochou Panny Márie (o jej vytvorení a inštalácii sa zaslúžili dvaja kňazi pochádzajúci zo Zuberca, starohorský dekan Jozef Šimičák a cirkevný radca slovenského vyslanectva vo Vatikáne ThDr. Kapala), Spišskú Kapitulu, Mariánsku horu v Levoči, Košice, Dobšínú, Čenstochovú, Krakow, kalváriu Zebrzydowsku, Wadowice, kostoly v Zakopanem, pútnické miesto Łudźmierz na Podhalí a trhy v Nowom

Targu a Jablonke, ako aj Budapešť, Mariazell a Velehrad.

Mesiac úcty k starším ľuďom nás nabáda aj k spomienkam na tých našich členov, ktorí už nie sú medzi nami. Vďaka ich už odišlo do večnosti. Odprevali sme aj viacerých členov výboru, ako Roman Fandák, Cyril Janoštin, Peter Šiška, Cyril Šiška, Alojz Harmata, Roman Harmata. Opustil nás tiež dlhoročný predseda organizácie dôchodcov Tomáš Škerda i zodpovedná hospodárka organizácie Irena Fileková. Vzdajme týmto všetkým našu úctu a pomodlime sa za nich.

Pozrime sa v týchto dňoch aj na negatívnu stránku nášho života. Väčšina dôchodcov žije v súčasnosti vo veľmi zlej sociálnej situácii. Zaslúžili sa o to naši páni poslanci, ktorí v snahe o zabezpečenie vlastnej dôchodcovej budúcnosti, odhlasovali v roku 2004 tzv. zásluhový dôchodcovský zákon. Podľa neho vysoké príjmy v zamestnaní, zabezpečujú aj vysoké dôchodky. Dôchodcovia, ktorí išli do dôchodku pred 1. januárom roku 2004 majú podstatne nižšie dôchodky, ako dôchodcovia, ktorí išli do dôchodku po 1. januári 2004. Takto vznikla kategória starodôchodcov a novodôchodcov. Sta-

rodôchodcovia sa stali žobrákmi Európy. Zásluhovým dôchodcovským zákonom bolo poškodených 1 030 000 dôchodcov a profitovalo z neho 120 000 dôchodcov. Existujú ešte tzv. výsluhoví dôchodcovia. Sú to dôchodcovia, ktorí v aktívnom pracovnom veku pracovali v zložkách ministerstva obrany, ministerstva vnútra a ministerstva spravodlivosti. Majú podstatne vyššie dôchodky ako ostatní dôchodcovia a majú možnosť odísť predčasne do dôchodku s vysokým odstupným. Takáto kategorizácia dôchodcov v štáte, ktorý sa nazýva „sociálny“ je svetovým unikátom.

V Mesiaci úcty k starým ľuďom pripomeňme kompetentným našu dôchodcovskú biedu. Je otravné dívať sa v televízii na smotánkovskú reláciu, v ktorej sa pretŕchajú smotánkovské elity v šatách za desiatky tisícov a starodôchodcovia kupujú len akciové tovary.

Dôsledkom toho všetkého je mečiarovská divoká privatizácia a rozpredaj tých odvetví národného hospodárstva do zahraničia, ktorých produkty platí obyvateľstvo a podniky. Je to plyn, elektrina, voda a telekomunikácie. Bude chudobu u nás niekedy lepšie?

Ignác Kuchtiak

3. Koláčová slávnosť

Aj túto jeseň Detské centrum Sovička pripravilo Koláčovú slávnosť. Sladká slávnosť tento rok pripadla na posledný septembrový víkend. Napriek chladnému dňu si táto akcia prilákala na futbalové ihrisko svojich priaznivcov. Deti sa mohli tešiť na už tradičných aktivítach – nechýbali Starí Slovania z Podbielca, Hasiči zo Zuberca, dobrovoľníci, ktorí pomáhali pri športových, vedomostných či tvorivých stanovištiach, radosť deťom spravil tiež skákací hrad, kapela Sovos zahrala niekoľko nových skladieb. Každý kto prišiel, určite ochutnal koláčiky, ktoré boli tento rok prihlásené do súťaže. Prizvaná porota vyhodnotila najlepších koláčikov a ľudia hlasovali o ten najkrajší, ocenili sme tiež najmladšieho pekára. Jeseni patrí pestrosť a čaro rovnako ako deťom je vlastná radosť a aktivita a toto spo-

ločne vytvorí neopakovateľnú atmosféru a zanechá v nás spomienky patriace rodine a rovesníckej skupine. Počas všetkých akcií ochotne pomáhajú rodičia z Detského centra Sovička, dobrovoľníci a naše poďakovanie patrí tiež Obecnému úradu v Zuberco a Telovýchovnej jednote v Zuberco za poskytnutie priestorov.

Text: Eva Janoštinová
Foto: Ján Mikulovský

Vypísané z matriky

Narodili sa

- 29. 7. 2013 Nela Zúbeková
- 31. 7. 2013 Aneta Ondříková
- 14. 8. 2013 Šimon Jantolák
- 30. 8. 2013 Martin Matys
- 10. 9. 2013 Lukáš Jančo
- 17. 9. 2013 Jakub Petrek
- 8. 10. 2013 Ondrej Valek
- 8. 10. 2013 Marián Valek

Manželstvo uzavreli

- 10. 8. 2013 Mgr. Eva Hudecová a Ing. Erik Urban
- 17. 8. 2013 Eva Motyčáková a Juraj Ištók
- 24. 8. 2013 Daša Rýdziová a Andrej Jančo
- 6. 9. 2013 Petra Kovalová a Michal Gáll
- 7. 9. 2013 Monika Kojšová a Marek Medvecký
- 7. 9. 2013 Monika Šrobová a Tomasz Dawid Wojan
- 7. 9. 2013 Ing. Lucia Gajdošíková a Ing. Matúš Švelán
- 21. 9. 2013 Zuzana Poliaková a Mgr. Miloš Hudec
- 21. 9. 2013 Zuzana Jurčová a Tomáš Róth
- 28. 9. 2013 Lenka Hrnčiarová a Jozef Gonda
- 28. 9. 2013 Soňa Prčová a Lukáš Bonk
- 5. 10. 2013 Katarína Kelušáková a Ľubomír Polkabla
- 12. 10. 2013 Lenka Fandáková a Martin Chovančák

Odprevali sme na poslednej ceste

- 10. 9. 2013 Alojz Žák (1931)

Blahoželáme jubilantom

70. rokov

- 7. 9. 2013 Mária Šrobová
- 8. 9. 2013 František Žák
- 20. 9. 2013 Paulína Kovalčíková
- 22. 9. 2013 Margita Šrobová
- 2. 10. 2013 Klementína Škerdová
- 2. 10. 2013 František Žmiják

75. rokov

- 4. 10. 2013 Mária Kulašníkova

85. rokov

- 19. 9. 2013 Terézia Bistarová
- 29. 10. 2013 Margita Železníková

Krásy Roháčov očami šiestakov

No, pozrime sa, aká krásna! Veľké hory, nádherné plesá a práve my máme možnosť ich obdivovať.

Podriemkavajúce Tatliakovo jazero prebúdzajú výkriky zuberských školákov. Všade dookola

samý srieň, na vrchoch však už slnko rozmrazuje zem. Po prvých krokoch nás príroda začína mučiť, strmý chodník na Rákoň sa zdá nekonečný. Kamienky sa nám tlačia do topánok jedna radosť. Šál hmlý

Pri zostupe naspäť nám cestu často križia zradné korene. Látanou dolinou sa už vlečieme ako slímáci. Na konci výletu boli hory prechodené a my uchodení, ale spokojní. Z autobusu naposledy kývame vr-

Foto: archív ZŠ

sa postupne rozplýva, slnko sa prestáva škeriť, usmieva sa milšie a nám to dvíha náladu.

Rákoň! Krásny výhľad! Niečo nezabudnuteľné! Slnko konečne dostáva rozum a ukazuje sa v plnej kráse. Čaro jesene cítiť všade. Vysoká nadmorská výška naháňa strach, bojíme sa pozrieť dolu. Obrovitánske vrchy, ktoré nás obklopujú zo všetkých strán, máme ako na dlani. Vo vzduchu cítiť vôňu kosodreviny, sem-tam nachádzame aj brusnice, sú síce zamrznuté, ale chutia fantasticky. Vtáčiky nám predvádzajú v povetrí fantastickú šou. Spoza skál na nás vyplašene zazerajú roháčske svište. Pichľavé borievky strašia svojimi ihličkami. Potôčky netrzeplivo čakajú, či sa z nich niekto napije. „Neporiadok do Roháčov nepatrí!“ pripomínajú nám celou cestou učiteľia.

chom a sľubujeme, že sa tu vrátíme aj o rok. Veď Roháče sú nádherné a je v nich čo objavovať!

(výber z prác šiestakov)

Zuberský triatlon zdravia

Ako každoročne, aj tento posledný augustový víkend, sa za rekordnej účasti konal už 16. ročník "ZUBERSKÝ TRIATLON ZDRAVIA". V príjemnom letnom počasí si zmeralo sily deväťdesiat pretekárov. Po 500 m plávania na pla-

várni v Nižnej, nasledoval 20 km bicykel do Zuberca a posledná disciplína 2,5 km beh na skanzen, kde každý pretekár za veľkého povzbudzovania dobehol do cieľa.

Organizačný výbor ZTZ

Foto: Viera Šrobová

Letná sezóna v Roháčoch

Tohtoročná letná sezóna z pohľadu záchranárov začala práve 15. júna, kedy sme pomáhali turistike s poraneným ramenom v Smutnej doline. Od vtedy sme spolu s dobrovoľnými záchranármi zasahovali ešte 20 krát. Najčastejšie sme pomáhali vyčerpaným turistom, ako aj turistom s bolesťami v dolných končatinách. Dôvodom vyčerpania je častokrát zlé odhadnutie svojich schopností, v teplom počasí nedostatok tekutín či nevhodné oblečenie a obuv. Turisti sa do hôr vyberajú čoraz častejšie neskoro, niekedy až okolo obeda. Aj pre to sme tri krát zasahovali v nočných hodinách.

Naši členovia pomáhali zabezpečovať rôzne športové či spoločenské akcie. Patrí medzi ne napríklad triatlon Oravaman, cyklistické preteky Tatry Tour, výstup na Lúčnu alebo výstup na Osobitú.

Z dôvodu rekonštrukcie domu Horskej záchrannej služby na Zverovke, sme dočasne presťahovaní do areálu skanzenu Bresťová. Termín dokončenia rekonštrukcie je plánovaný koncom tohto roka. Ak to robotníci nestihnú, na Zverovku sa budeme sťahovať zrejme až po novom roku.

Peter Paľa HZS